

Дві імпрези — дві напрямні

З-поміж імпрез організацій нашої молоді на терені Зальцбургу, за місяця травень, на першій плян вибилися Святоюрська Ватра (9.5.) та спільне Свячене Пласту й СУМ-у (15.5.). Оба свята своїм характером виходили поза рямці звичайної принагідної імпрези. Доповіді промовців подають нашій молоді напрямні на майбутнє.

На пластовій ватрі Старшина Пластової Станиці заявив:

„Швидко ми роз'їдемося по широкому світі. Але куди б нас доля й не кинула, ми не сміємо розгубитися в чужому морі. Ми мусимо негайно шукати зв'язків зі своїми, організуватися і працювати. Ми мусимо вчитися інформувати чужинців про нашу справу, паралізувати ворожі,

шкідливі нашій національній справі впливи, а далі своєю поведінкою й добрими ділами робити для цієї справи живу пропаганду. Еміграція не сміє ані вбити ані ослабити нас. Вона має дати нам тільки користі: науку, досвід, тверду життєву школу і ще сильніший хребет. Через мандрівку — до нашої Великої Меті!“

На спільнім Свяченім Пласту й СУМ-у промовці подали провідний мотив для дружньої співпраці обох братніх організацій. Ось цей лейтмотив: дух згоди й єднання, пошанування авторитету й досвіду старших, наука, фізичне й духове потужавіння, та праця, аж до найвищої самопожертви — для Бога й Батьківщини.

ЯК ВОНИ ЖИВУТЬ, ПЛЯНУЮТЬ, ПРАЦЮЮТЬ...

(Хроніка з травня 1948.)

З а л ь ц б у р г. — 2. 5. Пластунки куреня ім. Лесі Українки вивели в таборі Лексенфельд гайлки та взяли участь у збірці „на писанку“. — 8. Представники Станиці взяли участь у З'їзді мадярських скавтів у Бравнав. — 9. Станиця взяла участь у поході до могил померших підчас 1 світової війни українців, у Гредігу б. Зальцбургу. — При співучасті польських, російських і австрійських пластунів(-ок) в таборі Лексенфельд відбуто величаву Святочну Ватру. — 11. В новацьких гніздах проведено іспити на чур та орленят. — 12. Відбулися Загальні Збори Куреня Сеніорів. — 15. Величаве спільне Свячене Пласту, СУМ-у та старшого громадянства, при співучасті духовенства обох віровизнань, представником Українського Амер. Допом. Комітету і чужинців (220 учасників, Лексенфельд). — 16. Ватра Новаків у Гельбруні, при численній участі громадянства. — 17.

Прогулька на Унтерсберг: 44 учасників, пластунів і провідників. Проведено в терені практичні вправи вміння, до другої проби. — 17. До Чілі виїхав один сеніор, 1 пластун та 5 пластунок. — 25. Коші взяли участь у панахиді по сл. п. Вождях і в Академії в їхню честь. — 31. Проведено реорганізацію куренів Старших Пластунів і вибрано нові курінні команди.

Ю. К. К р е м с м ю н с т е р (Гор. Австрія). — 2. 4. Проведено першу пластову пробу з 5 пластунами-прихильниками. — 30. Пласт улаштував Святочну Академію в честь Вождів. — За травень 14 Куринь ім. І. Підкови відбував 12 сходин. Пробрано матеріал до 2 пластової проби. Відбуто 2 сходин курінної старшини. — засновано пластову бібліотеку. — Плянується участь цілого куреня в літньому пластовому таборуванні. Занотовано перешкоди

(Закінчення на 4 стор.)

ЖИТТЕДАЙНІ МОГИЛИ

Зальцбург, Зелені Свята, 1948.

Для чужинців такий заголовок коли не парадокс, то в найкращому разі пересада. Що зійшло в могилу — будь воно й найцінніше — може викликати щонайвище сентимент і пошану.

Але для нас, українців, наші могили — наш окремий світ. Воля Провидіння хотіла, що могили в нашій многострадалній Батьківщині вийшли з рямців призначених для померших цвинтарів... Що могили тих, які змагалися за життя Нації, стали невідмінною складовою частиною українського краєвиду... Що ці могили більші, вищі й тугіше насичені найкращими з народу, ніж у будь-якій іншій країні світу... Що ми братаємося зі своїми могилами, любимо їх йдемо до них по раду-розраду.

Бо в цих могилах спочивають не втомлені життям старці, а квіт, сила і слава нашої минувшини. І ця сила-слава цвіте з наших могил могутнім, п'янким квітом святоїванської папороті, манить нас і „кличе нас із могил на Святеє Діло“.

Ось чому нам такі дорогі наші могили, ось чому ворог завжди так судорожно боявся їх, рив-розкидав, намагався захопити в свої загребуці лабетите, що там схоронили старі батьки. Але надаремне шукав: ці скарби рукою Провидіння збережені тільки для нащадків тих, що спочивають у могилах. В Зелені Свята ми цілою збірнотою йшли в прощу до наших життєдайних могил.

...Вже від декількох літ ми не можемо ходити на свої святі могили. В Зелені Свята ми йдемо на свіжі могили, тих, що їм судилося покинути лягти в чужу землю. Ставши біля цих могил, ми линутимемо духом тудою, де квітом папороті цвітуть життєдайні могили, що зі славного минулого ведуть нас до Ясного Завтра.

З-за великої води пишуть...

Сокирою і добрим ділом

(З Торонта, Канада, від власного кореспондента «Скоб»-у)

Торонто, в травні 48.

Дорогий „Скоб“-е!

Посилаю Тобі перший матеріал до використання. Прошу поробити відповідні завваги, щоб я мав чим керуватися.

4 квітня пластуни, що приїхали до Торонта, zorganizувалися в гурток. Тоді гурток нараховував 12 членів, з юнацьких і старішньо-пластунських урядів. Завдання: гуртувати приїжджаючих з Європи пластунів, пізнати українську молодь Канади та познайомити її з пластовою організацією й ідеологією.

Ця підвалина майбутнього пластового руху збільшується з кожним днем. В останньому часі вона поповнилася зокрема пластунами сеньорських урядів.

Один пластун, що приїхав з Кремсьонстеру, пише, що в Вінніпегу існує теж пластовий гурток. Нарховує дев'ять пластунів і 4 пластунки. Гурток відбув уже 2 сходини. Тепер багато нашої братії порозкидано, на контрактних роботах, по цілій Канаді. На зиму все

це постягається до більших міст — для посилення місцевих клітин.

Америка теж не спить

(В приватному листі до скавт-майстра К. автор пише:) Рівно ж Підлуський звітує, що їхній Курінь у Нью-Йорку вже цілком гарно працює. Як бачите, наші „зальцбуржці“ всюди працюють. Гадаю, що Ви вдоволені з нашої дотеперішньої роботи. Найкращим для Вас признанням будуть діла, що їх зроблять розсіпані по цілому світі Ваші „Чорноморці“.

По 14 точці закону...

В Великодні Свята наш гурток з Торонта дістав від д-ра Е. Вахна запрошення на вечірку. Вечір, проведений згідно з 14 точкою закону („пластун завжди веселий“), залишив у присутних прегарний спомин. Пластові пісні, всуміш з народними танцями й товариськими забавами створили атмосферу свобідного, веселого здорового,

пластового життя. Наприкінці скавтм. А. Харак в короткій доповіді запізнав присутніх з пластовою ідеологією. Чистий зиск: нав'язано дружні зв'язки з провідниками українських організацій молоді в Канаді.

Дуб

Заповіт Бейден-Пауела

„У мене було щасливе життя і я хотів би, щоб кожен міг так щасливо жити. Я вірив у правду, що Господь велів людям бути щасливими й радіти життям. Але ні багатство, ні кар'єра не приносять щастя. Першим кроком до щастя є вдержати здоров'я і зберегти сила молодих літ, щоб на старість можна було корисною людиною і радіти своїм життям. Пізнання природи дасть вам багато знання й, головню, ви навчитеся пізнавати красу такою, як її створив Бог. Будьте вдоволені з того, що ви досягли в житті, але навчіться свої досягнення повністю використати! Давіться на все погідно, помагайте другим, попробуйте залишити світ кращим, як ви його застали. А коли вам прийдесть вмирати, вмирайте з переконанням, що ви не прогайнували життя; що ви зробили все, що тільки було в ваших силах, щоб бути готовими. Залишайтеся завжди вірними своїм обітницям — навіть тоді, коли перестанете бути юнаками. Це останній мій заповіт, що вам його залишаю!“

на. А могутність її не тільки в усесторонніх талантах, але й безмірній працьовитості, й готовості до дії. Заки почати своє діло, Хмельницький здобув освіту, знання свого й чужого, фаховий вишкіл і досвід, як їх ледви чи мав хто з його європейських сучасників. Будь готов! — ось нам пенісаний заповіт Богдана, якого основоположник пласту Бейден-Пауел без вагання назвав би найбільшим пластуном української нації козацької доби.

Розцінюючи блискучі перемоги Богдана, не забуваймо, що чудову машинерію своїх армій, а далі цілу господарську, адміністраційну, дипломатичну і т. п. апаратури геніальний вождь створив ...з нічого. І тут нам наука: не ждати на готове, а самим учитися організувати, творити фундаменти і здвигнути будівлю нашого самостійного життя. В закінчення — спра-

жуть, що підказують і до чого зобов'язують нас-пластунів особа Гетьмана-Державника і твір Його життя?

Зрив 1648 р. це, насамперед, доказ *urbi et orbi* — своїм і чужим — що український народ, не зважаючи ні на вікове поневолення, ні на стократне знищення його матеріального й духового дорібку, не зважаючи на жодні катаклізми й удари долі — ніколи не втрачав і ніколи не втратить найшляхетнішого й найціннішого скарбу нації, гідної цієї назви: ідеалу волі й панування на своїй прадідівській землі. Що за цей ідеал він віддасть усе й боротиметься за нього так довго — аж доки не осягне його в усій повноті.

На шляху до осягнення цього ідеалу дороговказом нам стоїть могутня постать Гетьма-

1648 — 1948

Цього року минає 300 літ від Великого Зриву українського народу, під проводом Зиновія Богдана Хмельницького, й основи Української Козацької Держави. На жаль, цих світлих роковин не можемо обходити в золотому Києві, що до нього геніальний гетьман, після розгрому польських армій, як хазяїн домовитий, в'їжджав тріумфально — 300 літ тому. В трьохсотні роковини цієї блискучої події, Україна переживає найважчі дні усіх часів. Тільки ми тут, на далекому заточенні, можемо вільно святкувати повстання Другої Української Держави, скласти поклін перед прахом і чином Великого Богдана та — найважливіше — з успіхів і недомагань тодішнього зриву винести науку, напрямні і плян праці на майбутнє. Що ж ка-

„До сонця, до води, до простору!...“

Мандруємо на Унтерсбергі

Дивне, але факт: мандри в гори в нас розглядається як справу „зеленої“ молоді. „Поважним людям“ не личить пнутися вгору... А втім: задля чого пнутися? Чи не вигідніше в гарячу літню днину — знайти затишну тінь за бараками і „вдарити по бріджу, чи тароку“?

Це по-їхньому. А по-нашому: ці люди бороняться руками й ногами перед ... фізичним і душевним здоров'ям та силою. Кількалітне баракове життя притупило в людей бажання дужого, бадьорого життя, зпаралізувало волю, гін до дії, поробило багатьох з-поміж нас „життєвими емеритами“. В висліді парадокс: в той сам час, коли люди, що живуть у нормальних обставинах з-за кордонів, з-за морів, ба, з-за океанів приїжджають сюди і платять грубі гроші, щоб пожити в цілющій атмосфері Альпійських гір, — наші люди не приймають цього блага навіть безкоштовно. А тимчасом... Побували б вони хоч раз на гірській прогульці — тоді побачили б, що втратили і тратять сили в бараках. І не пропусти-

ли б уже ні одної нагоди, щоб мандрувати в гори, до сонця, до простору!...

17. 5. зальцбурзькі пластуни вирушили на Унтерсбергі. Об'їздили сорок п'ять учасників з'явилися на станції, о 7:05 рушаємо поїздом, а о 8 вже підносимось на гору.

Жарти, веселі викрики, сміх. Якийсь „поет“, парафразуючи Шевченка, декламує:

„Тяжко впасти у кайдани,
Умирати в неволі,
А ще тяжче лізти й лізти
На Альпійські гори“...

Минає година, а з нею і половина дороги на Унтерсбергі. Обличчя червоні, спитнілі, але бадьорі. Професор М. стає на камені й доказує, що ніякої

Що воєк без маневрів, що звір без лісу, що риба без води, а діпі без бараку — те пластун без пластового табору. Всі, як один:

„Ідем до табору,
До зеленого, густого бору...
...Бо в таборі там життя чудове,
Без турбот і без важкої школи.
Ідем до табору і вчимося у таборі
Жити!“

...Непомітно пролетіло 6 годин. Раптом усе похмуріло, повіяло холодом: то сонце сховалося за високі скелі, то перестало діяти його живодайне проміння. Час додому.

Благословенні гори! Щира дяка вам за ту розраду, що наболіла дівівська душа знайшла в вас. Ми приїдемо до вас ще й ще... До побачення! **І. Г.**

втомі нема, що це тільки таке почуття і ми такі сильні духом, що Унтерсбергі нам ні по чому: треба тільки глибоко дихати. Хтось звертає увагу, що професор і справді глибоко дихає, а його доповідь тільки ... хитрий перепочинок. Сальва сміху — і йдемо далі.

Перед нами розкриваються принадні краєвиди: недоступні скелі наближаються, гомінкий потік творить грайливі водоспади. Над нашими головами шумлять буки й смереки.

Нарешті прийшли. Розтаборюємося на галявині. Навкруги грізні скелі; трохи вище глибокий ще сніг, що родить два гомінливі гірські потічки. Таке все свіже, чисте, могутнє!... Тут і там виглядають різноколірові альпійські квіти. Як легко тут дихати! — Незабутній краєвид... Усе земне, буденне лишилося десь далеко, низько. Споглядаєш на оцю велич гірської природи і в душу поволі вливається спокій.

А наші „зелені“ давно вже працюють: одні розводять багаття, другі варять чай, а треті приготують зупу — на обід. Ще інші здають норми... Які веселі, енергійні, завзяті ці юнаки! Дивись, радуєшся і ... зазриш їхній молодості!...

...Непомітно пролетіло 6 годин. Раптом усе похмуріло, повіяло холодом: то сонце сховалося за високі скелі, то перестало діяти його живодайне проміння. Час додому.

ЛІТНІ ПЛАСТОВІ ТАБОРИ 1948

Не зважаючи на постійний виїзд пластунів(ок) за океан та на важкі матеріальні обставини, Старшина Пластової Станиці Зальцбург влаштує і цього року пластові літні вакаційні табори. Передбачений місяць таборування — липень, місце — одна з краєвих альпійських околиць. Докладні дані щодо часу, місця й умов прийняття на табори будуть подані поодиноким Станцям у пресі й окремих об'їзниках. Новістю цьогорічних таборів буде участь представників усіх українських пластових станиць з терену Австрії. Станічна Старшина Пластової Станиці Зальцбург Зальцбург, 13. 6. 48.

«СКОБ» — МІСЯЧНИК УКРАЇНСЬКОГО ПЛАСТУ

З причин від Редакції незалежних це число «Скоб»-у наявиться аж у 7 тижнів після попереднього. Відтепер «Скоб» виходитиме раз у місяць, в об'ємі 4 сторінок.

Редакція

Тези Конгресу 1948

До Великої Мети

Наше довкілля під час мандрівки.

1. Конечність зв'язку Пласту з довкіллям.

2. Дім, сім'я і їх виховне значення. Теперішній невідрадний стан. Конечність співпраці Пласту. Сталий контакт з батьками і втягнення їх до виховної праці. Піднесення авторитету батьків.

3. Школа, освіта, їх значення. Взаємна співпраця і допомога.

4. Релігійність у Пласті. Внутрішня побожність, а не тільки форми. Християнський світогляд і етика.

5. Пласт не самоціль. Пластовий вишкіл у суспільно-гро-

мадській праці. Добрий вчинок і його поширення.

6. Поширене розуміння „політики“. Головні стимули: у нас морально-виховні, в інших здобуття чисельних фанатичних однодумців.

7. Великі завдання Пласту

СПРАВЖНІ ПЛАСТУНИ

Не сплять, а стежать!

Що далі? — Скаже потім!

Одно корабельне товариство в США часописними анонсами шукало доброго телеграфіста.

В коридорі директора товариства назбиралося багато кандидатів. В очікуванні на покликання „до середини“ голосно гуторили, жартували. В одному моменті до ждальні ввійшов скавт. Він сів собі біля радіоапарату, а далі, послухавши дещо, без поклякання ввійшов до канцелярії директора. Коли ввійшов знову, всі накиннулися до нього;

— Яким правом ви входили без черги?

— Правом наказу — була спокійна відповідь.

— Хто наказав вам.

— Діпеша в радіо. Коли ви тут гав ловили, радіо подавало „кодом“ (шифрою) наказ, що перший кандидат, який почує цей наказ, має негайно зголоситися в дирекції. Я зголосився і дістав посаду. Мораль: пластун ніколи не ловить гав. Не спить, а стежить.

„РО“ (За журналом „На Сліді“)

Українці — Австрійці

17:0 (8:0)

Футбольні змагання між збірною Зальц. Пластової Станції й австрійською збірною скавтів Зальцбургу, в суботу 12. 6., принесли українцям перемогу, що повинна їм вистачити на пів року. Підрахунки щодо питання, хто скільки воріт здобув, уже почалися...

Як Вони живуть, плянують, працюють...

(Закінчення з 1 стор.)

з боку деяких людей, які шукають, мовляв, пласт ... не має виховного впливу на молодь.

Гал. Форарльберг. — 8 і 9. 5. Станція „Карпати“ — Форарльберг (24 пластунок-пластунів та Станична Старшина) взяли участь у Святі Весни Станції Тироль у Ецтал (Ötztal) б. Пьбургу. — На латинські Зелені Свята 38 українських пластунів зі Станції „Карпати“ — Форарльберг та Ляндеку взяли участь у влаштованій австрійськими пластунами 3-денній Міжнародній Пластовій Зустрічі, в Гогенемсі. Між австрійським та швейцарським, три дні красувався на машті й український прапор. Скоц.

Тироль. — 170 пластунок-пластунів усіх Уладів, а далі численні гості взяли участь у Святі Весни в »Ötztal« б. Пьбургу (8 і 9. 5.). Улади вислухали полевої Служби Божої. Заприсяжено нових учасників.

Чи знаєте, що...

ІРО й Міжнар. Скавт. Бюро підписали договір про допомогу Міжнарод. Скавт. Бюра для скавтських (пластових) організацій DP на терені Німеччини й Австрії.

Цього року, аж 80 літ після появи книжки Бейден-Пауета „Scout-Ind for Boys“ (пластування хлопців) появилсь її переклад на українську мову.

2 Чота СУМ, з табору Лексфельд—Зальцбург, власними (редаційними й фінансовими) засобами видала цікаву, смачно редактовану й остро приправлену гумором-сатирою стінну газетку „Перебендя“.

В своєму звіті про пластову зустріч сеніорів у Гамбурзі, Верховній Скавт. Світу, лорд Ровелея, згадує теж українських учасників (в оригіналі: роверсів України).

Між 10.142 пластунів DP, на терені Німеччини й Австрії, укра-

на зовнішньому фронті: зв'язок з чужинцями. Цілі: а) реалізація світового скавтового братерства; б) вишкіл юнаків: поширення світогляду, набуття знання, пізнання мов; в) вишкіл у нав'язуванні і вдержуванні зв'язків з чужинцями. Готування кадрів українських дипломатів; г) репрезентація, пропаганда оборона інтересів української Нації. (Далі буде)

* * *

Двом гуртковим з Нордлемського Юнацького Куреня (Англія) зав'язано очі й автомат вивезено, в невідомий терен. Там пластуни дістали компас і... наказ: якнайшвидше знайти дорогу додому. Наказ блискуче виконано.

* * *

Новаче! Хочеш стати детективом? Вправляйся в цьому фаху по системі Кіма. Ось одна з таких вправ: виходиш на двір, або оддалік товариства ровесників (коли ви надворі). За той час кожний з товаришів додає дві речі до свого одіяня (напр. почеплює собі на груди листок дерева, встромлює галузочку за панчеху тощо — щоб тільки не надто впадло вічі). Потім входиш до товариства і пально розглядаєш усіх, проходжуючися між ними. Виходиш знову, а товариші відкидають те, що були почепили собі до одягу. Вгадай: що котрий з них мав на одязі? Забава йде так дсвго, доки всі учасники не пройнуть іспиту спосережливості. Перемагає той, хто подасть найвірнішу розв'язку.

Інци чисельно стоять на другому (2,481), а латвійці (3,313) на першому місці.

Журнал „На Сліді“ (ч. 6) приносить цікаву кореспонденцію (відпис ЛВ) про життя зальцбурзького гуртка „Буй-Турів“.

На Цейльоні президент міністрів і багато міністрів є пластунами. Цейльонські пластуни, разом з тубільними спортсменами влаштували тиждень спільних імпрез, з яких дохід віддали на вививання олімпійської екіпи Цейльону.

8 морських колумбійських пластунів вибрлися в січні п. р. зі своєї теплої батьківщини на прогулку до холодної Канади. В Лорентієн Мавнтіз гості бачили вперше в житті лещетарські змагання, а в Оттаві перший гокейовий матч. Там же, при температурі — 30 Ц, гості навчилися цінити блаженне діяння незрозумілих їм до того часу навушників.

Під час Джемборі в Муасон, 32 французькі пластуни-сеніори (роверси) переплили канал Ляманш (33 км) щоб передати на другому березі Верховному Скавтові Світу, лордові Ровеленові, прапор Джемборі.